John Deere-museum geopend

Van dorpssmid tot trekkerfabrikant

John Deere staat in de wereldwijde top 3 van mechanisatiebedrijven en behoeft nauwelijks introductie. De persoon John Deere heeft echter nooit een trekker met zijn naam erop gezien. Hij begon aan de basis, met de ploeg aan de oever van Rock River. Reist u mee?

Bij de plaats Dixon – in de Amerikaanse staat Illinois – staat het aangegeven: John Deere Historic Site. Iets noordelijker, aan de oever van Rock River, ligt Grand Detour. Hier ligt de basis van de huidige onderneming John Deere. Maar voor het zover is, gaan we terug naar de oostelijker gelegen staat Vermont.

INTERESSE SMEDERIJ

In zijn boek 'My life & Times' beschrijft John Deere zijn eerste schreden op weg naar zelfstandig ondernemer. Hij werd geboren in Rutland op 7 februari 1804 als derde zoon van William en Sarah Deere. Zijn vader was kleermaker. John was 8 jaar toen zijn vader naar Engeland vertrok voor een familie-erfenis en nooit meer iets van zich liet horen.

John zijn interesse lag meer bij het werk in de smederij van Benjamin Lawrence dan bij school. Hij kon er aan de slag en was onder de indruk van het belang van diens werk voor de dorpsgemeenschap: het beslaan van paarden en het repareren van landbouwgereedschappen en paardenkoetsen. Na het overlijden van zijn moeder in 1825 zocht John toenadering tot zijn schoolliefde Damarius Lamb, waarmee hij trouwde. Hij bleef actief als zogenaamde 'blacksmith'. Eerst bij anderen en later voor zichzelf. John en zijn vrouw woonden op verschillende plaatsen in Vermont. Het was een bestaan met vallen en opstaan. Uiteindelijk vestigden ze zich in 1833 in Hancock in de veronderstelling dat ze daar meer konden verdienen.

MALAISE

John onderscheidde zich met het maken van schoppen en vorken. Hij maakte ze bijzonder glad – hij polijstte ze als het ware – waardoor er makkelijker mee te werken was dan met de gereedschappen van andere smeden. Er was veel vraag naar. Maar door de malaise in de landbouwsector verdienden boeren weinig en wilden ze het liefst in natura betalen of de betaling uitstellen.

John had al veel gehoord over de mogelijkheden in het westen. Zijn vriend Leonard Andrus had zich gevestigd in Grand Detour (Illinois). John Deere zag weinig toekomst in Vermont en trok eind 1836 eveneens naar Grand Detour, zijn zwangere vrouw en vier kinderen achterlatend. Met zijn beste gereedschappen en 73,73 dollar op zak ging hij aan de slag. Binnen een jaar zou zijn gezin zich met hem herenigen.

VRUCHTBARE BODEM

Op een avond wandelde hij naar de oever van de Rock River met uitzicht over de prairie. De verhalen van plaatselijke boeren lieten hem niet los. Ze vertelden over de vruchtbare bodem, maar ook over de moeite die ze hadden om de rijke, zwarte gummiachtige grond te ploegen. Het plakte verschrikkelijk aan de risters en elke paar meter moesten ze die weer schoonsteken.

Op een dag werd hij gevraagd een as te repareren in een zaagmolen van Andrus. Bij aankomst reflecteerde de zon via een zaagblad in zijn ogen. Op dat moment realiseerde hij dat dit de oplossing kon zijn voor de plakkerige grond. De volgende ochtend nam hij een gebroken zaagblad en verwijderde de tanden. Het kostte veel tijd om de juiste vorm te vinden, maar in het smidsvuur vormde hij het tot een soort rister en bewerkte het met een houten hamer om het oppervlakte glad te houden. Hij testte de ploeg bij Lewis Crandall aan de Rock River, wiens land bestond uit rivierbodem. Het was een ideale grond om te testen; als het hier werkt, werkt het overal. Hij zette de ploeg in de grond en ploegde een lange rechte voor, de ploeg loste de grond perfect. Crandall kocht de ploeg, betaalde direct en bestelde er gelijk nog twee. "Na deze dag was mijn leven nooit meer hetzelfde", schrijft John in zijn boek. Het is dan 1837. Voor de komende 80 jaar werd de paardenploeg het hart van John Deere als onderneming.

PARTNERS

Veel opdrachten volgden en om aan de vraag te kunnen voldoen, ging hij in 1843 een partnerschap aan met Leonard Andrus als Andrus & Deere Co. In 1848 liet John Deere zich voor 1200 dollar uitkopen en ging verder in Moline (Iowa), aan de Mississippi River, met Robert Tate als zakelijke partner. Daar kon hij gebruikmaken van waterkracht en betere transportvoorzieningen.

In 1859 komt de onderneming onder leiding van Johns zoon Charles die 49 jaar aan de leiding zou blijven. John Deere overlijdt in 1886 op 82-jarige leeftijd.

GEEN ZIN

Onder leiding van Charles Deere's schoonzoon William Butterworth stond Deere & Company in 1916 voor de keuze; voortgaan op de huidige weg met machines voor paardentractie, of uitbreiden met trekkers. Het laatste was tegen de zin van Butterworth. Hij wilde geen geld investeren in een onderneming die nergens toe zou leiden.

In 1918 werd bij meerderheid toch besloten om de Waterloo Gasoline Engine Company over te nemen voor 2,3 miljoen dollar. Met de 25 pk tweecilinder Waterloo Boy kwam John Deere met zijn eerste trekker op de markt. In 1918 werden er 5634 van verkocht (ter vergelijking; Ford verkocht in hetzelfde jaar 34.167 trekkers). In 1924 kwam John Deere met het model D. Dit was de eerste door John Deere zelf ontwikkelde en gebouwde trekker, die 30 jaar in productie zou blijven.

Na 145 jaar trad Robert Hanson in 1982 aan als de zesde directeur van John Deere. Hij was in die functie de eerste die geen familiebanden had met de familie Deere.

JOHN DEERE MUSEUM

Om de geschiedenis van John Deere levendig te houden, is deze maand het John Deere museum geopend en wel in Waterloo (Iowa), waar de trekkergeschiedenis van John Deere begon en waar nu de motorenfabriek en de trekkerfabriek van John Deere zijn gevestigd. Het hoofdkantoor staat in Moline.

Hendrik Begeman

Historic Site

In Grand Detour rest nu nog de Historic Site van John Deere. Archeologen hebben de plaatsen vrij gegraven waar ooit het smidsvuur en andere delen van de fabrieksinrichting hebben gestaan. In een replica van de oude smidse vervult een gedreven Rick Traman (foto) de rol van John Deere. Hij weet met enthousiasme het publiek te boeien over de geschiedenis van John Deere en hoe je ploegijzers maakt in het smidsvuur. Hij toont een gietijzeren zitting met de naam Grand Detour, momenteel een relikwie met een hoge verzamelwaarde.

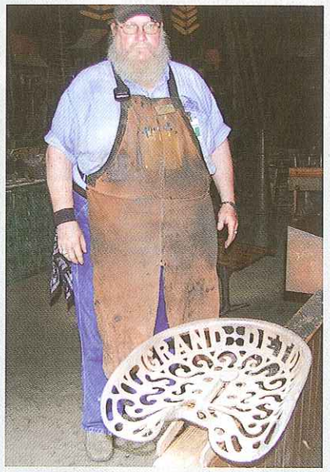

Op de plakkerige grond moesten boeren constant risters schoonsteken.